

לקרבן לסוד מזבח אדמה, והנה עד כאן היה הבן לחצונים שהעלה כרוך אחריה, וכיון שנובת בצד מזבח העלה מעמקי החצונים אל הקדושה, ובוה נעשה עולה שהעלה מבור שאון מטיט היוז, והיינו דמסיק ושזיב ליה בההוא עפרא וכו', דהיינו סוד חבוט הקבר הוא עון פגם אדם הראשון; וכל בני אדם חייבים בו, כמו שליטת המוות על כולם כך שליטת חיבוט הקבר, זולתי המולים שהם עם ה' שניצולים ע"י מילה מאותה שליטה בתנאי שישמרנה כדפי' לעיל סימן הקודם, ובדם מילה ששחיתתו בצפון המזבח, שזיב ליה משחיתת וכו', שאם ישמרנו לא ישחט על יד סכין פגום שהוא סוד מלאך חצוני, אמנם מן המות אי אפשר להנצל אלא שלא ישחט על יד מלאך המות החצוני, וישחט לעת פטירתו ע"י מלאך כשר קדוש שנוטל ממנו הנשמה, ויש בין זה לזה כמה עניינים, כי המת על יד מלאך המות נעקרת הנשמה מן הגוף באכזריות וטומאה, דהיינו שהטמא בעל הפירוד, ונכנס בין הגוף והחיות שהיא הנפש ונעקרת זה מזה ומת, והיינו המיתה על יד סוד מלאך המות, מפני שהוא חצוני למעלה מהגוף למטה מהנפש שהיא מן העשיה, ולזה מפריד בין שניהם ומת, אמנם המלאך הקדוש אינו כך מעשהו שהוא למעלה בסוד היצירה, אלא נפש מתדבקת ומסתלקת בחשק תאות השתוקקות להדבק בגילוי שכינה אשר לו, והחצונים אין להם מבוא שם כלל, והיינו אומרו שזיב ליה משחיתת מלאך המות, שמלאך המות ממונה על השחיטה עצמה, אמנם המיתה בעצמה אי אפשר להנצל. ואם נאמר שהגוף נאחו בכתנות עור משכא דחויא, ובמה שהוא מזובחו להקב"ה על מזבחו הוא מקדישו לשמים, אם כן נמצא בוה שזיב ליה ממלאך המות והחצוני, דהיינו שזיב ליה מחבוט הקבר, שהוא מזבח לע"ז ששם נאחזים החצונים המחבלים לדונו שם, וכן שזיב ליה משחיתת מלאך המות מפני שהוא קדוש לה', ושחיתת נכרי פסולה, ואינו מסתלק על ידי שחיתת נכרי אלא על ידי שחיתת מיכאל השר הגדול הכהן הגדול, שהיא שחיטה כשרה בלי פגם, וקרב על המזבח, והיינו מיתה בקדושה על יד הקדוש.

ואם ההוא דקביל ברית איהו ממזר, ההוא עפר תקין ליה לחויא דאתמר ביה ונחש עפר לחמו, ואיהו מן האדמה אשר אררה ה' דאתמר בה ארורה האדמה, ואיהי עפרא מהחיה דאתמר בה והארץ היתה תהו ובהו, ואתמר בה והארץ כבגד תבלה, עמה יחא חולקיה כאלו קשיר ליה למעבר עולה לע"ז, דההוא בן ובת אינון פסל ומסכה, ובג"ד לא תעשה לך פסל ומסכה, ואתמר ושם בסתר בסתרו דעלמא ואמר כל העם אמר, דההוא בר איהו מנחש הקדמוני דגרם מות לאדם ולאתתיה, דאתמר ביה ארור אתה מכל הבחמה וגו', קליפה דערלה דכסויא על י' אית לה תלת קליפין כגלדי בצלים דא על דא, ואינון כקליפין דאנוזא דאתמר עליהו והארץ היתה תהו ובהו, תהו דא קו ירזק קליפה קדמאה דאנוזא, ובהו אבנים מפולמות דא קליפה תניינא קשה כאבן, וחשך קליפה תליתאה, ובהון אוקמוה רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם ערלים, ולקביל מוחא איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פריי קדש הלולים לה'.

ובהון

עפר חצוני נגד עפר פנימי, הפנימי נאמר בו מעפר שרפת החטאת, הכל היה מן העפר, החצוני נאמר בו ונחש עפר לחמו, ולא

ולחזיקו בנשמתו, והיינו מזיקים דתחנות ידא דיצר הרע, שכל דרך ודרך שאדם יכול לטמא עצמו במיני מירוק עבירה הוא דרך ידוע ליצר הרע הטמא, שכת א' מכחותיו או אבר מאבריו נתון שם, והם ששים רבוא כחות, כענין סוד ה' ת' ממונה על ס' רבוא ישראל, ירצה הנכנס אל תחומו בורח מהאויב ואינו קושרו אלא מתרחק ממנו מתוך גבולו, והוא מבחוץ יתהלך כאומרו סביב רשעים יתהלכון, ויותר מזה ודאי מי שיוצא אל תחום הרשע וקושרו ושוחטו, דהיינו שמבטל החצוני בגבול חלקו שלא יהיה לו כח כלל, והיינו שתי אותיות הנזכרים בלי ק"ש, אמנם ק"ש הוא אח"כ הריגתו בשלשה כלי זיין חר"ב רומ"ח קל"ע כדפי'.

ועד כאן ביאר סוד הברית ועניינו דהיינו סוד ברית אש, ופירש ענין תחומו, השתא מפרש בענין מעשהו, ואמר ועוד בסוד ברית תקינו ליה מאנא בעפרא, הוא סוד כלי מלא עפר שמכניסין בו הערלה אחר שנימול, ודקדק במה שאמר מאנא בעפרא שלא יספיק ליטול עפר בידו לשקעה בעפר שתחת ידו, מפני שאין הכונה לבד ונחש עפר לחמו, אלא הכונה שיש בו סדר עבודה וצריך מזבח כדמפרש ואזיל, ואין מזבח אלא כלי, והיינו אומרו תקינו ליה מאנא בעפרא, שאין הכונה לעפרה בעפר כדי שיהיה בידו, אלא הכונה לשדיא ליה בעפר בתוך הכלי, והטעם ודא דאטיפין דם מיניה, מפני שמצות הטפת דם איתא בכל דוכתא, אלא שכאשר אין ערלה לא יחסר [אלא] הטפת דם ולזה מטיפין ממנו דם ברית, אם כן גם הנימול מצות הטפת דם איתא דבכלל מאתיים מנה, והנה הדם ההוא דם עולה, והיינו שמחשיב כאלו הקריב כולו לעולה דכולא כליל לגבוה, ואין עולה בלי מזבח, ולזה ההוא עפרא לתקנא ביה מזבח, דהיינו כלי מלא עפר דהיינו מזבח אדמה, מלכות שהיא נקראת עפר, ועם היות שהקרבן הוא הנימול והמזבח אין מניחין בו אלא הערלה, הנה שחיתת העולה בצפון המזבח איתא, וז"ש ודם הברית כאילו דבח בה עלוון, כאומרו וזבחת עליו את עולותיך ואת וכו', הנה החשיבה התורה הוביחה עיקר

ואם ההוא דקביל ברית וכו', הכונה לפרש פסוק והארץ היתה תהו ובהו בפסוק בראשית כדרך שפירש לעיל בפסוק דאהבה, והנה לעיל פירש כי ענין העפר עולה במעלת מזבח אדמה מטעם סוד דם הברית, כי הכל תלוי בדם, אם הדם זבח כשר גורם שאותו עפר יהיה מזבח אדמה בסוד מדת המלכות, ואם הזבח יהי פסול ומסיכה לע"ז, אם כן העפר ההוא יהיה בימוס לע"ז, וז"ש ואם ההוא דקביל וכו' ההוא עפר תקון ליה לחויא וכו', פירוש אין העפר ההוא מעפר

המזבח, אלא מעפר שהוא של הנחש, ותיקון כלי הוא תיקון מזבח לע"ז, ההוא עפר תקין ליה להיותו מזבח לחויא, שיש